

FOGLALAT: Magyarország és Erdély; budapesti napló: leopoldnap sokadalom sikere, időjóslat, irodalmi ujdonságok, nemzeti játék-szín; 's a' t.; pesti művészeti egyesület; magyar viszonyok és állapotok; Deák Ferencz megtiszteltetése Liptómege által; agarász-társaság; debreczeni és szabadkai hírek; Czeczilia-ünnep Budapesten; békésmegyei nász hírek; pécsi hírek; ipar- 's tozsérügy; 's a' t.) Anglia (O'Connell izgatása fenyegetőbb kezd lenni; elegy; 's a' t.) Franciaország (Orleans hgnó fiat szült; béke-kilátások; elegy; 's a' t.) Törökország (a' Nilus pusztítása; 's a' t.) Olaszország. Svédország. Németország. Gabonaár. Pénzkelet. Vasutrszvény. Dunavizállás. Lotto. —

Magyarország és Erdély.

Budapesti napló: Leopoldnap sokadalmunknak vége, 's most már elmondhatni sikeréről, miszerint az előtte uralkodott baljós-latok nem épen mindenben teljesültek, mert az eredmény, a' mostani általános fordulathoz mérve, nem volt olyan mostoha némi czikkekre, mint tulajdonkép félni lehet. Különösen néhány honi termékink (p.o. fagygyu, méz, viasz, repceolaj, gubacs, körösbogár, pályinka, mellyeket jó áron vettek) kelet-élénksége tűrhető vala, kivéven a' talán túlzott reményekkel magát kecsegtetőknem. Mi az ugynevezett gyalogvásárt illeti, azzal eleinte nem voltak ugyan megelégtelve a' kereskedők, de utóbb annyira szaporodott mégis a' vidéki vevők száma, hogy erre nézve sem szólhatni határozottan egészen rossz sikerről, 's nem ok nélkül reménylhetni, miszerint a' szilárdabb béke-kilátások jövő évben földeritendik a' kereskedési láthatár borúit, mellyeket főleg a' pénztözséreknek háború-félelemtől elapadt, v. igen szűkmarkulag ovakodó hitelezése, szóval a' hitel-apály és vállalat-csökkenés okozott. Az adásvevést könnyíté a' majd tavaszi időjárat, melly az egy-párszori esőzés okozta sarat leg-alább a' városban csakhamar fölszikkasztá. Egyébiránt honi termékink divatárul bővebb utasítást nyújt az alább közölt általános vásári árkelet. A' rendkívül lágy időjárásra nézve megjegyztést érdemel a' salzburgi lap következő jóslata, octob. elejéről: „Novemberrel olyan lágy időjárat álland be, hogy a' fák virágnak fognak. Köpeny és bunda nélkülözhető lesz 's ezek helyét napernyő és nyári öltönyek foglaladják el.“ Az öreg kertész kudarcot vallott tavalyi időjósolata igen csökkenté ugyan az időjósok hitelét; de e' salzburgi próféta szavai nov. 20-kaig annyira teljesültek itt legalább Pesten, hogy becsületjök tán ez által valamennyire emelkedni fog. E' meleg napjaink bármi kellemesek különben, mégis sokan vannak, kik nem igen szeretik azokat, 's ezek: a' haza minden részeiből nagy számmal összesereglett ügyvédek, kik a' váltójogbul censurát tesznek, 's e' miatt két oldalról izzadnak. — Itteni német lapok panaszkodva említik, hogy a' német színház még egy vásár alatt sem volt olyan kevés látogatott, mint e' sokadalom alatt; nemzeti színházunkat ellenben alig látogatá más vásárkor nagyobb számú közönség, mint most, ámbár semmi esodító látványos mutatványok nem adtak, hanem csak egyszerű 's jó izlésű művek kerültek színpadra, melly bizonyult izlés-tisztulásnak méltán örvendhetni. — Az országosan kinevezett színházügyi küldöttség Teleki József gr. koronaőr, 's a' t. elnöklése alatt tegnapelőtt (19ikén) nyitá meg ülését a' magyar tudós társaság termében; annyi jeles férfiak olyan lelkes és minden valódi jóért buzgó elnök alatt egyesülésétől legbiztosb reménnyel várhatni, hogy nemzeti színészetünk ügye a' nemzet méltóságának 's céljainak megfelelőleg fog elhatározatni. — E' napokban hagyá el a' m. kir. tud. egyetem sajtóit kolgyári Császár Ferencz váltói feltörvényszék ülnökének 's a' t. magyar váltójoga 2ik kötete „Alaki váltójog“, nSr. 174. l. borítékba füzve ára 1 fr. 30 kr p. p.; nézetünket e' nagy hasznú munkáról már érintök az első kötet megjegyzentekor, 's akkori ajánlást ez uttal ismétljük. — Úgyanott jelent meg, Vajda Péter „Magyar nyelvtan“ 2ik füzet „Szókötet.“ ellenben-álló magyar és német nyelven, a' két füzet ára 30 kr. p. p.; tanító intézetek számára a' szerzőnél százra negyven példány adatik minden füzetből kamatúl. Példák világossága 's értelmes rövidség egyaránt ajánlják e' nyelvtani munkát mindkét nyelvű tanulók számára. Az első kötet példányinak kelete tanusítja, hogy a' munkát gyakorlatilag használhatónak találta az oktató és tanuló közönség. — Nemzeti színpadunkon f. hó 13ikán „Lear“ adaték. Bartha az óriási czimszerepnek lehetőségig megfelelt, 's leginkább csak azt ajánlhatni neki, hogy a' fokonként emelkedő indulatkifejezést célszerűbben törekedjék kiszámítani; 14ikén „Norma“; 15ikén először „A' móri vásár“ vigj. 3 felv., Blum Károly után magyarosítá Kiss Iván a' magyar tudós társaság költségin; e' darab a' nagyszámú közönséget igen jól mulattatá, mit egy részben méltán tulajdoníthatni az igen célszerű szerepkiosztásnak. Lendvayné, Szentpéteri és László leginkább kitüntek, 's Szentpéteri (Gyökönke) több jelenetben hogarthi stadiumul szolgálhatott volna. 16ikán „Az örült gyermeke“; 17ikén bérshünettel „Borgia Lucretia“ dalmü egy felvonása és Lewy család zeneversenye; 18ikán „Ördög Róbert“, 19ikén másodsor „A' móri vásár“, ez este Lipsey Klára, mint nemzeti színházunk ujonnan szerződött tagja lépett föl. N. I.

A' mai napon végire jutott leopoldnap sokadalomban hazai terményinkre nézve a' középár következő arányzatú volt: Tímó (fehér) mázsája 6fr. 30kr., árnizé 14 fr. 30 kr. — 16 fr., Pályinka, gabna, közöns. akója 6 fr. 24 kr. — 6 fr. 36 kr., erósbnek foka 19—20 kr., bántási szilvápályinka akója 7—8 fr., szerémie 8—12 fr., 32—35 foku borszesz foka —, Körösbogár fontja 1 fr. 30 kr., Toll mázsája, ágyi fosztatlané 15—70 fr., fosztotté 30—140 fr., pehelyé 110—160 fr., iróttol ezre 1 fr. 12 kr. — 1 fr. 24 kr., Bór párja, borjúé 2 fr. — 3 fr. 36 kr., birkáé 1 fr. 20 kr. — 1 fr. 30 kr., magyar juhé 3—3 fr. 15 kr., gida v. gödölyebőré 1 fr. 2 kr., nyulbőr száza 36—42 fr., ökörbőr párja 20—28 fr., tehéné 14—19 fr., lóé 6fr. 30 kr. — 7 fr., Tapló mázsája 20—36 fr., gallese 6fr., sárgitófáé 3 fr. 30 kr., Gabna, pozs. mérő, bántási tisztabuzáé 2 fr. 4 kr. — 2 fr. 12 kr., közöns. tisztabuzáé 1 fr. 56 kr. — 2 fr. 20 kr., kétszeresé 1 fr. 40 kr. —

1 fr. 44 kr., rozse 1 fr. 36 kr. — 1 fr. 40 kr., árpaé 1 fr. 20 kr. — 1 fr. 24 kr., zabé 1 fr. 4 kr. — 1 fr. 6 kr., kölesé 1 fr. 4 kr. — 1 fr. 12 kr., Rongy mázsája, közöns. 2 fr. — 2 fr. 30 kr., jobbfeleé 3 fr. 30 kr. — 6 fr. 30 kr., Kenderé, apatini nem gerebenzetté 7 fr. 30 kr. — 10 fr., Mézé, bántási fehér 16—16 fr. 30 kr., sárgaé 15—15 fr. 30 kr., barnaé 14—14 fr. 30 kr., sonkolyosé 13 fr. 45 kr. — 15 fr., rozsnaié 17—20 fr., Szarv, szarvasé (száza) 36—44 fr., ököré 25—30 fr., tehéné 9—12 fr., szarvescsé 6—7 fr., Gubacs ó első rendü köble (120 fontjával) 10 fr. 52 kr. — 11 fr., másodrendüé 9—10 fr., harmadé 8 fr., új elsőrendüé 10 fr. 36 kr., másodr. 8 fr. 30 kr., Szarvas-tövisbogyó mázsája 15 fr., Köménymagé 8—8 fr. 30 kr., Asztalosenyvé 26—27 fr., vetett repceolajé 15 fr. 7 kr. — 15 fr. 45 kr., tisztázotté 17—17 fr. 30 kr., vadrepceolajé 13 fr. 45 kr. — 14 fr. 30 kr., lenolajé 15—17 fr., Paprikáé 9—12 fr., Hamuzsír (fehér) 9 fr. 30 kr. — 9 fr. 45 kr., kékesé 8 fr. 30 kr. — 8 fr. 36 kr., kéké 8—8 fr. 12 kr., Lószöré, főzött 42—45 fr., fonotté 44—45 fr., nyers hosszué 60—80 fr., rövidé 37—38 fr., luczernaé 16—17 fr. 30 kr., vadrepzemag pozsonyija 1 fr. 12 kr. — 1 fr. 15 kr., vetett tavaszi repzemagé 2 fr. 12 kr. — 2 fr. 15 kr., téli repzemagé 3—3 fr. 12 kr., Gyapju egyenyretü mázsája legfinomabbé 115 fr., finomé 60—85 fr., középfinomé 50—60 fr., közönségesé 31—45 fr., kétnyretü téli finomé 48—54 fr., középfinomé 38—45 fr., közönségesé 28—34 fr., nyári finomé 50—54 fr., középf. 40—46 fr., közöns. 32—38 fr., báránygyapjúé 45—115 fr., bőrrünyitotté 50—95 fr., timárgyapjúé 29—47 fr., erdélyi zigraré 42 fr., bántási kézzel mosotté 32—38 fr., kézzel mosott magyar gyapjúé 26—30 fr., usztatotté 24—28 fr., feketéé 18 fr., Cserhéjé 3 fr. 15 kr. — 4 fr. 48 kr., Zsír 20 fr., hájé 22 fr., durva selyem fontja 8 fr. 30 kr., — 9 fr., Szappan mázsája, szegedié 14—15 fr. 12 kr., közönséges feketéé 14 fr. 48 kr. — 15 fr. 12 kr., finom sziksóé 13—14 fr., közöns. 8 fr. 30 kr., szalonnáé 17 fr. 12 kr. — 17 fr. 24 kr., Dohányé, debrői elsőrendü 15—18 fr., másodr. 11—14 fr., harmadr. 6—8 fr., debreczeni első. 7—9 fr. 30 kr., pécsi első. 8—10 fr., másodr. 7—8 fr., harmadr. 5—6 fr., szegedi első. 10—14 fr., másodr. 8—9 fr., harmadr. 5—8 fr., tiszamellékié 7—16 fr., tekeresé 3 fr. 30 kr., olvaszatlan Fagygyué 17 fr., olvasztotté 20—22 fr., Viaszé, sárga rozsnai 75—77 fr., bántásié 74—75 fr., Bor, tokaji aszu átalagja 50—120 fr. ménes aszu akója 30—60 fr., budai ó veresé 6—12 fr., uje 2 fr. — 3 fr. 30 kr., budai fehér óé 5—8 fr., uje 2—3 fr., pesti kobányai óé 6—10 fr., uje 2 fr. — 3 fr. 30 kr. hegyi veres v. fehér óé 6—15 fr., uje 3 fr. 36 kr., síkföldi fehér és vöröse 1 fr. 36 kr. — 2 fr. borkó mázsája, fehéré 16—17 fr., veresé 14—15 fr., alcanagyókeré 3 fr. 6 kr. — 5 fr. 30 kr., aszalt szilváé 6 fr. 30 kr. — 7 fr. 30 kr., Összehasonlítván e' vásári árt a' minapi, azaz augusztusi sokadalomival, kitetszik, hogy most az akkorihoz képest árban emelkedett: tímó, árnizs, ágyi fosztott toll, pehely, borjubőr, tisztabuzá, kétszeres, roz és árpa, lóbor, ökörszarv, és szarvescsé, mindenrendü és osztályu ó és új gubacs, köménymag, minden nemü repceés lenolaj, hamuzsír, selyem, rövid lóször, cserhéj, szappan és sziksó; csökken pedig: valamennyire a' gabnapályinka, iróttoll, nyulebőr, tapló, paprika, főzött lóször, minden rendü és fajú 's nyiretü téli 's nyári gyapju és háj. Sok szarvasmarha kelt el jutalmas áron. —

A' pesti müegyesület Fáy András közfelkiáltással elválasztott egyesületi elnök előlülte alattf. hó 8, 9 és 14én tartván közüléseit, ezekben tisztviselőségét 1840^{ik} dik évre következőleg választotta-meg: egyesületi elnöknek: Fáy András; választmányi elnöknek: Wagner Sándor; alelnöknek: Kossuth Lajos; pénztár-igazgatóknak: Hengelmüller Mihály 's Róth Ignác; levelezésre ügyelőknek: Hajnik Pál 's Iszer Vilmos; anyagi-igazgatást kezelőknek: Mühr Antal 's Walthier Ágoston; egyéb választmányi tagoknak: Barabás Miklós, Chrismár Ferenc, Eckstein Fridrik, Eötvös József báró, Ferenczy István, Fröhlich József, Grimm Vincze, Heinrich nep. János, Karlovsky Zsigmond, Klette Károly, Koszgleba János, Lukács Móricz, Mátray József, Máj József, Memlauer János, Mihályfy Antal, Müller János, Nachtigall Jakab, Németzseghy Benedek, Pfeffer Ignác, Rosti Albert, Rupp János, Sártory János György, Schedel Ferencz, Szalay László, Szekrényesy József, Tasner Antal, Trefort Ágoston, Walzl Ágoston, Weide Vilmos 's Zlinszky János; titoknoknak: Szekrényesy Dániel; pénztárnoknak: Wagner József választattak meg. 2) Megállapították a' lényeges változásokat szenvedett alapszabályok, mellyek, valamint az igazgató tisztviselők részire választmányilag kidolgozott 's közüléseleg elfogadott utasítások is, külön fognak nyomtatásban megjelenni. 3) Volt egyesületi pénztárnok Grimm Vincze ur mult évi számadása megvizsgálására kiküldött választmányi jelentése olvastatott-fel, mellyből e' következő eredmény tünik-elő:

Bevétel	7664 ft. 8 kr.
Kiadás 1.) az egyesületi képre	1678 ft. 9 ³ / ₄ kr.
2.) ügyviséleti költség (Regie Spesen)	179 ft. 29 „
3.) Nyomtatási és könyvkötői költség	380 ft. 25 „
4.) szállítás- és vambér	788 ft. 33 „
5.) műkiállítás költség	583 ft. 53 „
6.) megvett képek ára	4007 ft. 36 „
Összes kiadás	7618 ft. 5³/₄ kr.
Pénztár-maradvány	46 ft. 2¹/₂ kr.

4) A' műkedvelő közönségnek tudtúl adati rendeltetett az alapszabályoknak azon leglényegesebb változtatása, miszerint kik három egymás után következő évre 's olyképeni maguk lekötelezésével lépnek az egyesületbe, hogy az első évre járó részvénydíjt beléptükkel, a' legközelebbi évre járó pedig a' lefolyt évi mülap kézhezvételekor lefizetik, az

egyesület rendes tagjaivá lesznek. A' rendestagok szavazási joggal bírnak a' közgyűlésben, (egy szavazattal bírván a' több részvényt beváltó is) szabad bejárásuk van a' műkiállításra; a' műlap első nyomatára joguk van s' mindegyik részvényük két számmal játszik az egyesület által megvásárolt képekre a' sorshuzásban. Az egyesületbe csak egy évre lépők, rendkívüli tagokká lesznek, a' részvényt díjt beléptükkor fizetik; a' műlapnak egyegy nyomatát kapják mindenik részvény után, s' a' megvásárolt képekre játszanak egyegy számmal ellátott részvényeikkel a' sorshuzásban; szabad bejárásuk van a' műkiállításra; de nem bírnak szavazási joggal a' közgyűlésben. Mindenik tag, ha külön maga számára 4 részvényt vált, az ötödiket ráadásul nyeri. Ezekhez képest felszólítottak az eddigi t. cz. aláírók, méltóztatnának műáros s' egyesületi pénztárnok Wagner József urnál (szervita-tér, gr. Teleki ház) legfeljebb jövő esztendei január utóljaig aziránt nyilatkozni: vajjon aláírásaikat egy vagy három évre kívánják-e vétetni, hogy e' szerint a' rendes vagy rendkívüli tagok sorába jegyeztethessenek, nem nyilatkozás esetére az aláírás csak egy évre fog kötelezni. Aláírhatni jövőre a' pénztárnokon kívül még minden választmányi tagnál, vidéken pedig az erre megkért levelező-tagoknál. A' részvényváltások Budapesten az egyesület pénztárnokánál Wagner József urnál; vidéken pedig a' levelező-tagoknál eszközöltetnek. — A' műkiállításnál kirakott képekből magán-műbarátok 2757 pengő forintért vásároltak műdarabokat. Az egyesület műteremének a' legelső évben 8976 látogatója volt. A' műkiállítást illető szabályok később fognak közönségesíttetni. — Az egyesület megbízta Szekrényesy Dániel s. k. egyes. titoknok.

(Magyar viszonyok és állapotok.) Az augsburgi Allg. Zeit. f. h. Sikan ezt közli hazánkból, oct. elejéről: „Az országgyűlés végső utóhangjai elzengtek, az országban a' követszámos gyűlések befejeztetvék, miken a' lelépett követek számot adnak választóiknak viseletükről és szavazatokról az országgyűlés alatt, egyszersmind többnyire képét adván a' történetnek, lerajzolván a' jövődó reményit és aggályit s' a' megyei közvéleménynek a' legközelebb 3 évre irányt adni törekvén. Hazaira nézve pontos jelentések az illy gyűlésekről természetesen rendkívül fontosak, mivel azok által legfőkételesen ismertetni nyerhetni meg a' közvéleménynek, látván mikép tükrözik magokat vissza a' legközelebb multnak ismét eseményi a' követek s' választók egyediségéről, kik itt a' vidám, ott a' komoly oldalt fogva föl, elégtelenségeket vagy megfiasult reményeket szavakba ömlesztik. Külföldre nézve azonban csak a' végsiker bírhat érdekel, s' ez, mint előre látható vala, kedvező. Majd valamennyi követ örömteljesnek rajzolja az országgyűlési eredményt, ámbár olly meggyék is vannak, kiknek képviselőji, elvekben egymástól eltérve, választóiknak kettős képet nyújtottak be, mert, míg az egyik mindent kiemelt, mi elmulasztaték, vagy a' tartományi érdekeket sérté, a' másik arra emlekezett, mi megtéteft. Majd valamennyi megye jegyzőkönyvben is kifejezé elégtelét követével, majd mindenütt mind a' kormány fardozását, mind Deák érdemeit hálásan s' tiszteivel enliték, az izgatási szózat egész országban megszűnt, s' olly mérsékleti szellem tünt elő, melly minden honbarátot örvendetes reményekkel biztat. E' mellett nem feledék a' követek, hogy átmeneti korszakban élünk, s' hogy a' kedélyeket a' jövődó követelésivel meg kell ismertetni, s' a' Karpatok tövinél, mind a' főnállóhoz olly szívósan ragaszkodó Szepességben, mind Stájerhon határain, a' szabadalmú Vasmegeyében, már előre hallhatóvá lón az ősiség sírdala. Még Horvátország is kevésbé makacsnak mutatkozik, mint máskor; a' zágrábi országgyűlésen, mellyre a' horvátországi követek országgyűlési végjelentésiket adják be, engesztelőbb szózatok hangzottanak, a' magyar nyelv iránti törvények nem találtak a' korábbi viszhatásra, s' nem alap nélkül reményelhetni, hogy Horvátország a' legközelebb országgyűlésen közpéri elzártágával fölhyagand, és a' protestansok lak- és birhatási jogával Dráva és tengermellék közt többé nem fog ellenkezni. Ott is magosb emelkedést látszik irányul venni a' nyilvános élet s' Varasdmegeye a' horvátországi kapcsolat föloldatását s' Zágrábmegye tulnyomósága megszűntetését kívánta, mind a' három egyesült megye számára külön képviselőséget kívánván a' magyar országgyűlésen, minovel az ugynevezett tótországi megyék bírnak, mellyek követei a' zágrábi országgyűlés határozatit kötelezőknek nem tartják. — Más részről az illy lelkesülés lángja még egész vidországgal lobog, s' midón az illy színház pártoltatása szóba jöve, rövid idő alatt 3 ezer forint volt e' célra aláírva. Mi magyarok részvétlenül tekintjük ez emelkedést, míg az magyarság-ellenivé nem fajul. Habár megszűnt is azonban Magyarországon a' politikai izgatás, mégis úgy látszik, hogy ez ország számára nem rendelték tökéletes nyugalom, mert ime új mozgalom támadt a' vegyes házasságok miatt, mellyek törvény szerint mindenkor kath. pap által áldatandók meg, ki mindazáltal az utóbbi országgyűlés óta csak áldás nélkül teljesíti az esketést. Ez már több megyében történt így, mik közül néhány fölírásokat is intéze a' kormányhoz, mások pedig magok nyulnak rendszabályokhoz, mint például Pestmegeye. Ugyanez úgy a' protestansok ez évi gyűlekezeti is szönyegre került, miket september elején mind az evangelicusok, mind reformatusok, egy időben tartottak Pesten. Mind a' két vallásfelekezett választmányilag értesíté egymást, s' panaszt és kérelmet határozott sérelem-megszüntetésért e' pontra nézve a' kormányhoz intéztetni, azon kéréssel, hogy a' törvények értelmében minden áthágást fenyítsen meg. Nem olly egyhangu volt azonban a' gyűlekezetek határozata azon rendszabályokra nézve, mikhez az utóbbi országgyűlés vallástörvényjavaslati következtiben nyulni kellene, mert míg az evangelicusok a' legközelebb országgyűlést vélték bevaratandónak, hogy a' vallási kérdés törvényes ösvényről ne vezettessék kir. határozatok útjára, az alatt a' reformatusok előbb a' superintendentiákat gondolák kihallgatandóknak, mivel a' gyűlekezetben több szózat oda nyilatkozék, hogy a' kormányt országgyűlésen kívül is fölírásilag e' kérdés eldöntésire meg kellene kérni. Az evangelicusok gyűlekezete még a' magyarországi fő egyházi és iskolai felügyelő választása által is nevezetesült; elhunyt érdemes Prónay Sándor h. helyébe Zay Károly gr. választatott meg tulnyomó szótöbbséggel, ki mult országgyűlésen a' felső táblai ellenzében magát kitünteté. Fontos székfoglaló beszédje (Társalkodónk egész terjedelmében közlé) különösen a' népiskolák szükségét s' magyar nyelv terjesztését emelve ki, annál nevezetesb volt, mivel a' ns gróf ismét egyenessége s' elhatározottsága következtiben kétségtelen, hogy utóbbi tekintetben is haladást várhatni az evang. papok részről, kiknek méltán lobbogattak eddig szemökre, hogy egy részök, főtáshoz hajolván, ellenségesen viselteték a' magyar nyelv iránt. Ezután a' magyar tudós társaság ez évi nagy gyűlésire tér a' nevezett cikk, részletesen adván elő az akademiái munkálatokat, legujabb határozatokat, jutalmazásokat, választásokat s' a' t. , mikép azt lapjaink annak idején hivatalosan s' egész kiterjedésben közlék. — Végre pedig e' szökkal zárja tudósítását a' levelező: „Más egyéb látványok

is színhelye volt septemberben Pest; így például Wesselényi bárót fáklyás zenével tisztelék meg számos ifiak s' a' nézők száma ezekre ment a' hidutzában, s' mind e' mellett rendőség sehol nem volt látható, s' legkisebb rendtelenség sem történt, mire nézve különösen az idegenek fejezek ki báluláukat, kiket a' gőzhajózás napról napra nagyobb számban édesget Budapestre s' általában Magyarországra. Így például sept. elején az ó és új világ híres utazójának, württembergi Pál Vilmos hg látogatásának örvendettünk néhány napig, ki semmiben nem hasonlítva azon utazó kalandorokhoz, kik utazásikban inkább csak az általok irandó könyvről gondolkoznak, mint azon országról, mellyben tartózkodnak, mély tudományosságot s' gyors fölfogási tehetséget legszeretetre méltóbb jellemnyiltsággal párosít, elannyira, hogy méltán kívánhatjuk: bár sok részben még ismeretlen hazánkat s' népünket, mellynek nemzetiségét olly helyesen fogá föl, s' melly olly hathatósan vonzó őt magához, minélelőbb s' huzamos időre látogatná meg ismét, hogy Európa többi része is tudományos műveltségü férfiak által tanulna bennünket ismerni. —

C z e c z i l i a ü n n e p. A' pestbudai hangászegyesület jövő vasárnap (nov. 22.) 9 órakor a' pestvárosi főgyházban sz. Cziczelle, mint a' hangművészet védszentje tiszteletére ünnepélyes nagy misét fog tartatni, melly alkalommal a' Schindelmesser Lajos hangázkarmester ur által különösen ez ünnepre szerzett mise Bräuer Ferencz karigazgató ur vezérlete alatt adatik elő; mire a' t. cz. egyesületi tagok tisztelettel hivatalosak.

P é c s, nov. 15-én: Városunk igen örvendetes ünnepélyben részesült mai napon, midón Juranics László pécsi kanonok, apát és főesperes ur fényes egyházi szertartással számos keresztyén gyülekezet előtt a' történetdús pécsi főtemplomban, az egek urának áldozá fel aranymiséjét. Emelék szertartást az is, hogy m. Scitovszky János pécsi püspök ur volt vezetője, s' a' tisztelt aggastyán kanonok-társai mind az áltárnál szolgáltak; nem leheté meghatás nélkül szemlélni az érdem és kor derével hintett gyér hajfűrtös tiszteletre méltó főket, a' pécsi nemes káptalan rendes és ezimes tagjait az áltárnál leborulva s' látni a' köztük legkorosb (75 esztendős) Juranicsot, kinek érdemtettes fején bátor kevés fehér fűrt csoportozik is már, de ifjú vidorságát minden bágyadság nélkül az egész megyebeli papság örömeire bírja; kinek méltó élte hosszabbulását minden ismerőse szívből kívánja; kinek sem a' szegények gyámolítása, sem az isten dicsőségének emelése, sem a' haza oltárára szükséges és illő áldozatok tétele, sem a' nemzeti literatura pártolása ügyében sohasem volt s' nincs zárva erszénye. Szerénységét ismervén a' tisztelt aggastyánnak Farkas József pécsi kanonok jeles szónoklattal Mózes III. könyv. XXV. 10. versét tűzvén tárgyozimul, mondott beszédében csak jelesb érdemeit érinté, érzékenyül fejtegetvén a' tiszta szívben helyezett valódi öröm s' érdem méltóságát. A' fényes s' örvendetes isteni tiszteletet pompás lakoma követte az igen vendégszerető Juranicsnál éve tekintetéből 75. személyre: hol a' megyebeli számos jeles egyházi és világi uraságon kívül több vármegyéből az igen szeretett öregnek tisztelőji és czirákjai is özszeszereglének; s' mint illy alkalomkor szokás az örömdüvöleték s' ohajtasoknak alig szakadt vége. Az ünnepést versek osztogatása fejezé, mellyet Egyed Antal apát, duna-földvári plébános s' akad. levelező-tag készítet.

Az 1840dik évben alakult agarász társaság f. e. novemb. 16kán Pesten tartott gyűléséből, az illető részvényes uraknak tudomásul közhírré tétetni rendeltetett, hogy az ezelőtt kihirdetett agarászati hatánap, igen fontos akadályok közbe jötte miatt, 1841dik évi január 4ikére ugyancsak Kis Kőrösre, halasztatott el. Sáfary József társ. jegyző.

(Ipar - s' tözsérügy.) Tokaj nov. 11kén: A' szüretet már már bevégeztük, bár ez évi záporok hegyünkön is sok kárt okoztak, a' hegyaljának majd minden részt júniusban érte tetemes jégcsapás azonban szőlőhegyünket megkímélvén, némi szüretünk mégis lett, a' dél- és nyugatra fekvő felhelyeken a' szőlő nem is remélt édes levén, némelylek kevés aszút is szedettek, én pedig másláscsinálásra használtam malozsa kevés aszúmat fel, mit september általján tiszta s' meleg napjai készítették, october sok esőji meg nem rontottak, míg az alszölőkben igen sok szőlő megrothadt s' elveszett, a' hidegebb részeken pedig éretlen és savanyú maradt, mellytől félelem miatt sokan egyébiránt szüretkezés rendes napjaul használni szokott Simon-Judás napját sem várván be, esett, nem esett, siettek leszedetni a' különben is kevés termést, miből önként következett azok szerencséseje, kik a' későbbi másfél hét alatti tiszta száraz időben szürettek el boraikat. Eladások, némelyle helybeli zsidók által 18—20 vforinton a' szegényebb gazdáktól tett csekély vételeket kivéve, nem történtek; úgy hiszszük azonban, hogy száraz időben hegyünk jelesb helyein szürt boraink 160ítkezés (gönczi) hordójaért 30—40 vforintot s' talán többet is megkapandunk, mi által azonban költségink sem lesznek fődözve, mivel azok, kivált nekünk sáros és szepesmegyebelieknek a' szőlőmiveltetés természetén kívül, vinczlerink kétszer görbe kések által igen tetemesekké válnak, kik is venyigéink betanult lemetszésökökkel többnyire erszényink fenekét is annyira találják, hogy szőlőtököcinknek, évenként csak Simon-Judásra termő, fajait nem is türhetnök el, ha az anya-természet örök rendszerét hatalmunkban állana szükségink s' kényünk irányi után változtatni. A' beadott számadásokba remegve, mintha bünösök volnánk, pillantunka' vég, „fűzess“ cikkre, mellynek tartalma súlyos, de kétszer kettő benne mindenfelől négy levén, sa' százados tudományá vált ezer mesterség mély titkait fölleplezni nem bírván, egyéb hátra nem marad, mint „in vino veritas“, ki tehet róla, hogy a' dicső olly mélyen rejtezik! esendes ön-legyőzéssel az igaz cuxai havi terheit nolle vele letenni, s' a' fél áron is el nem vesztegethetett boroikat, ismét ugyanazon pióczák kezelésökre hagyni, kik már most bodnár alakokban, olly betanultan emészto eszközök, mellyek csak pusztulást hoznak a' távol gazda ipardús veritékire, a' nélkül hogy ön sorsukon még is a' mindennapi szükség szoros kívánatin felül legkevésbé is javítottak.

Az erkölcselenség ezen, hihetőséget majd meghaladó elfajultinak álfogásokról máskor czélem szólni azon reménnyel, hogy talán némelyeknek, kiket közelebről érdekel, némi figyelmeztetés s lehető ovakodásul szolgálhat tudósításom.

Azt majd mindenki tudja, hogy Tokajnak utai leirhatatlanok elannyira, hogy kinek elmebeli elszórakozásra szüksége van, elég a tökéletes magához térésre e világhírű városon keresztül utaznia s a b. keresztúri határ egy kis, de járhatatlan részén a hegyaljai töltésre kijutnia, holott ezen város az, mellyben 6 vallás-felekezet bir templommal, itt jut több helyaljai város vizutja, a Bodrog, a Tiszába, itt fog kezdet felső Magyarország egy jeles alkátú, szépen jövedelmező hid által Zabolcs és Bihar s több megye gazdag téreivel, itt a nagy só-raktár, melly több megye első szükségét fődözi; hát a sok fenyűszálfa, mellyek Máramarosból évenként több ezer mázsa sőt leszállítván hátukon s türethetően határozott áron megszerezethetvén, a közönség nagy hasznára mindenféle szállítatik, egyrésztök pedig soha fölőseleg nem készíthető sindelynek fordítatik; itt terem, mit mindenki tud, a borok királya; itt áll azon ház ma is, mellyet a csak nem rég elhunyt orosz czárok meghatalmazottaik laktanak s hol önték azóta sem látott hatalmas aranyakata természet által is utánozhatlan borainkért. Még is o tempora! Tokajban illy utat el-tűrhetni! Régiterve ugyan a diszes megyének kereskedési szempontból kitűnő jelességit e városnak méltóbb tekintetbe venni s a homályból önkénti, érdemelt fénypolcra, vagy legalább még némi életbizonyító állásra törekvésit atyai segédkezéssel védni, de egy boldogtalan kérdés eldöntése föltételezi a mellőzhetlen javítást, mi bár megoldatása által a jogszerűség s osztó igazság elve szerint, végre elhatározná a teherviselés arányát, oka most is talán még többek közt a lassú haladásnak. Mert igaz, hogy Zabolcs megye nemes s minden jót, hasznost, szépet tettel is méltányolni tudó Rendei tetemes erőt határoztak a fontos vállalat minélelőbbi sikeríthetőségére, s egy pár év óta számos rabot foglalkodtat a hely színén köldözés és hanyás körül; nem lehet azonban a honfi kebelnek föl nem sohajtani, hogy Zemplény részről e tárgyban semmi tetteles lépést nem tapasztalhatni, habár nemzetek, megyék, városok élete végtelen különbözzék is egyedek napjaitól. Mi kevés történi még e város ugy nevezett kis-tokaji részének ótalmára? alig íhethni s nem túlságos állítás azt mondani, hogy ezt inkább egyedül isteni hatalom tartja fen az árvíz általi vég pusztulásra jutástól, mint jól választott időben tett elővigyázat. De erről, valamint a hegyi rendőrségről máskor tudósítandom a közönséget, addigis a lakosok jellemére nézve megjegyezhetni, hogy a felföldi pórnépnél aligha hátrább vannak az ide való alsóbb osztályok a pályinka nem pedig borivásban, mi nélkül még asszony vagy lányokat sem kaphatni szőlőmunkáltatásra. Szabó J.

Körös-Ladány. (Békésben). F. hó 4dike estvéjén az itteni adófizető közönség egy kellemes érzésre hevítő történetnek vala szemtanúja. Miután t. i. a tavaszi s nyári mostoha időjárás daczára, reményünk felett közép termésű gabona-és borszüretünk véghez ment: öröm-telt kebelrel várja a földműves közönség a komor tél jövését; fáradsága gyümölcseit baráti közt megosztandó. Mi lehet pedig jobb alkalom, minél nagyobb számmal barátságos öszszejövetelre (értvén a köznép közt) az úgy nevezett lakodalomnál. Vigan készíti tehát fiját az apa házasságra, mondván „most Istennek hála: van kenyerünk, van borunk, jó lakodalmat tarthatunk, rajta hát, házasodni kell! Járnak is nyáresti bolygótűzként a násznagyok völgegynek-valóikkal, s csak hamar megvetik az unalomözés, barátságos együttlét s fris házi asszonyhozás alapját. Illy sokszoros örömmünnetet ulla házában F. S. házigazda, ki a nevezett estvén, kevés kivétellel hason-sorsú vendégivel s barátival vigan üritgeté örömpoharát az új pár boldogságaért, s jó baráti egészségökért. Mig az egyszerű készületű de tiszta s egészséges eledelek s italokkal ellátott vacsora így foly, hirtelen nagy esend szállja meg a közrendű társaságot, midőn tiszteletből meghitt, ritka kegyességű földesasszonyit, mélt. W. idősb, s ifjabb bárónókat, s m. b. W. földesurat nemcsak a sz. egyházban véghezment szent hit letételekor megjelenni, hanem az örömházhoz is magukat megaláztatva a násznép tiszta kedvét magossá emelni s a tagokat lelkesíteni, az édes meglepetés alatt készített helyet elfoglalni, az örömtias házigazda gyümölcstermesztvényiből részesülni, az új pár egészségeért poharat emelni s a körüllevőkkel mintegy félóraig nyájas szavakat váltani kegyeskedtek. Szép volt látni a nagyságos vendégek arczaín, az alattvalóik vigalmában részvétet jelentő vonalmakat; szép az alattvalóikéin azon együgyű büszkeséget, melly kegyes földesurok s asszonyaik köztük megjelentén, akaratjuk ellen is egész valójokan kitetszett. Áldás kísérje az illy szelid kegyességgel leboacsátkozni tudó földesurakat!! Gy. — B.

Debrezen. Az itteni ref. főiskolában hazai törvények tanítására, b. e. Madarász-Dobrossy János ur helyébe, még a mult 1839k évben, kinevezett oktató, hites ügyvéd Szűcs István ur, miután német, francz, és angol országokban utazásából visszatért, hivatalába f. hó Skán ünnepélyesen beiktattott. Magasra emelte ezen ünnepélyt egy részről az, hogy a beiktatást maga egyházkerületünk segéd-főgondviselője báró vajai Vay Miklós ur, már részről a tisztelt oktató urnak székfoglaló lelkes beszéde, mellyben a magyar jogtan jelen állásának mult-hozí viszonyait s korszerű haladását, az igen nagy számmal öszszesereglett fényes gyülekezet előtt, elmét szívet emelő szónoklattal fejtegette; végre Péczely József urnak, mint az oktatókar legidősbikének, mind a mélt. segéd-főgondviselőhöz, mind az egyházkerületi s helybeli előjárósághoz, mind új tisztú társához, mind a tanuló ifjusághoz intézett, s többszöri éljenekkel követett beszéde, mellyre iskolánk éneklőkara által minden szív buzgó együttérzésivel énekelgett: Isten tartsd meg Ferdi-

nándot! st. b. Az ünnepély végével egyházkerületünk s helybeli egyházunk előjárói nagy részét és az egész oktatókart, ritka magyar vendégszeretettel, fényesen vendégelte meg a m. főgondviselő. Ez alkalommal örömmel tudatjuk a t. cz. közönséggel iskolánk folytonos emelkedésének újabb bizonyosságát, hogy a régen szándékba vett fűvészkert, miután dícséretesen ismert Vas Pál urat, iskolánk hajdani növendékét, mint rendes kertészt megnyertük, e napokban valóságga megkezdett; ásványgyűjteményünket pedig táblabíró Kubinyi Ferencz ur általunk haladó szívvvel vett igen becses küldeményével gazdagítani sziveskedett.

Bécsbül: Öröm, és egy boldogabb jövőnek előérzete lepi meg az emberbarát szívet, midőn hazánk java előmozdításában fáradozó törekvésit tekinti. Másfél század telt el, hogy hazánk a török igát viselvén, kül és belső elleneivel vívott, de a nemesb főnség szellemét még sem veszté el, mert alig szűnt meg a csatára hívó kürt harsogó szava, már is tudományok, és szép művészetek állapotjára fordítá figyelmét, sőt még a közhódító erőszakos megrohanási alatt is meleg részvéttel viselték irántok. Megszűnván a háborúk dühe, a hazafiság húrja pendített meg némely lelkesültektől s nagylelkű áldozatok hozattak a haza oltárára. Létre jöttek intézetek, tökéek alapultak a szenvedő emberiség javára, magasb keblük e vagy ama szent célra egyesültek, s mi, hála a magyarok Istenének, kétségtelenül haladunk. S hol azon kebel, melly fensőbb öröm jótékony hatásit nem élvezné, midőn a köz törekvést, némely egyesek fáradhatlan szorgalma s buzgósága által is előmozdítatni látja? Illyesmí történt Nyitra felső részében Rudnón. Zordon bérczek közt, mintegy a köz világ zajától elzárva, mély völgy közepett Valaszka patak sziklára vert tajtékzó vizét szemlélve terül el ezen csendes falu. Éjszakra az urasági lak, délről a csinos egyház falai emelkednek, mellynek magasra nyuló tornyáról a harang tisztán kongó szava est-imára inti a jámbor lakókat; homály borítja a csendes falut, zöldes dombjain már nem látszanak legelő marhái, csak egy szekér két lóval lassu léptekkel vonatva tart a falunak. „Honnét s hova illy későn földi?” Törött, de erős hangon felel a kérdett: Bars megyéből plébános urhoz viszem beteg testvéremet; s egy köny a kelő hold sugáritól illetve, árulja rokon-érzelmét! Ki illy állapotban segíthet s tanácsával földeritheti az emberi szívet, az, a kegyes ég jöltévi teremtménye. Illy és még nyomasztóbb körülményekben, pedig százszor is segíté már a rudnói lelkész Madva Ferencz. Tanúk erre nemcsak Majthényi, Bossányi, Turcsányi, Kosztolányi, Simonyi, Brogyányi, Rudnay ns családok s a körül belül lakók, hanem Bars, Thuróc, Trencsénymegyék ügyefogott szegényei. Madva enyhíté fájdalmikat, midőn már a köz hir halálnak szentelé őket. Ó adott bal sors és nyavalya leverte tagjaiknak életet. Hálasohajjal emliti Madva nevét minden öt ismerő, öt kinek eszt. jövedelme alig képes pótolni házi szükségét s ki később atyai örökségből maradt vagyont is elosztani, mint az ügyefogyottakat vigasztalatlannal elutasítani. Jól vala ezekről értesítve ns. Nyitra megye, midőn az említett ns keblü lelkész tapasztalásin alapult orvosi tudományának sikerült betegök orvoslását tekintvén, öt felhatalmazá minden Nyitra megyében létező gyógyszerár szereziről szabadon rendelkezni. Vajha hazánk minden részeiben keletkezének hason tettü emberek a szenvedő emberiség javára s ápolgatására!

Öröm szállja meg kebleinket, midőn a polgári rendnek nálunk olly sok osztályzatú, eddig olly kiáltólag elkülönzött tagjait, mint ugyanazon hazának fiait, egymáshoz közeledni, s az alig egy évtized előtt megpendített egyesülési eszmét, melly egész jövendőnk hordja méhében, hazánkban feltűnni tapasztaljuk. Illy szempontból indulva szives részvétünket s üdvözetünket nem vonhatjuk meg azon társulattól, melly díszes társalgás, olvasás s viszonyos felvilágosítás érdekében Szabadkán „Nemzeti Casino” név alatt létesülve m. h. 28kán tartá megnyitási ünnepét. Az e napon véghez ment megnyitási közgyűlés, társasági ebéd s táncvígalmol olly polgári ünnepet alkottak, melly elrendezés, népeség s az uralkodott kétségtelen miveltésgü szellem tekintetében az itt eddig létesítettek legkitűnőbbje volt. Ebéd alatt, mellyben 108 egyesületi tag von részt, őszinte jobbagyi hódolattal számos „éljen” s taraczkok dörgései közt hangzottak el az áldomások dícsően országgló fejlődelminkért, s fejlődmi hitveseért; hazánk jöltévi nemtőjeért Nádor ő cs. k. fenségeért; István cs. k. főghért s az uralkodó fejlődmi ház minden tagjaiért. Kitörő örömtapssal fogadtattak továbbá: Metternich Kelemen hg ő főmságaért; Majláth György és Mailáth Antal gr. ő excjokért; gr. Széchenyi István a honnak legdicsőbb fiájért; Deák Ferencz a törvényhozó test legünepeltebbjeért; nem k ül ö n b e n Bácsbodrog szeretve tisztelt főispáni helytartójaért Rudics József ur s a Casino szállásul kibérlett ház tulajdonosaért Siskovics József ur ő méltóságukért; megyei s helyhatóságért s némely jelenvolt kitűnőbb polgári állásu egyesületi tagokért elköszöntött áldomás poharak. Eléggé nem fejezhetni azonban ki azon mély megindulást, melly a jelenvoltak kebleit megszállá, s arcaikon nem tagadható vonalmakban ácsillámlott, midőn az egyesületnek egyik igen érdemes tagja felejthetlen Kölcsenyk árnyékát üdvözlötte. Szavait, mellyekkel szellemét köztünk örökre élteté, a társulat hangos helybenhagyással, önmagáéinak vallotta. Az ugyanekkor estve véghezment táncvígalmol olly díszes sválogatott mind két nembeli vendégkoszorú jelent meg, hogy a fuladásig megtelt s pazarfényben uszó egyesületi termek tündér-világi palotává látszának átvarázsolatva. Az ifjuság szakadatlan sorozatban vígadva lejtett a sikamlós padlaton, s csak a reggeli harang egyszerű kongásával lön vége ezen valódi örömmünnepek. Azóta a százkilencvenegy részvényes tagot, és eddigelé harmincz foglalkozót számláló egyesületnek legszebb egyetértésben, baráti társalgás s eszt lelket deítő olvasás között folynak napjai. Adja az ég, hogy az egység lelke hassa át annak tagjait, s hogy az

ne bolygófény gyanánt tűnjék el, hanem mint örökké fénylő nap tündököljék szülőföldünk egén. —

Liptó megye is Deák Ferencz zalai nagy hírű követnek érdemeit voltaképp méltánylandó, Zalához következő levelet intézett: Nagymélt. 'sa't. Deák Ferencz volt országgyűlési követjök koszorús érdemei, tiszta hazafisága, ritka lángesze 's a legközelebb befejezett országgyűlésen alkotott üdves törvények létesülésénél kitüntetett eredmény-dús hatása európai hirt nyertének már, nem csoda tehát, hogy hazánk törvényhatósági is, a nagy férfi szeplőtlen erényei őszinte méltánylásában, az egymással vetélkedés legnemesb harcát űzik; de mind ezt bővebben kiemelni nincs szándékunkban, mert Deák Ferencz szerénysége tiltja, fényes polgári állása pedig lehetleníti a voltaképpeni kitüntetést; a honosak szíveikben langoló egyszerű tisztelet amúgy is polgári fő megkülönböztetésnek mindenkor tekintetvén. Más két vezér-ok indítá jelen sorainkat. Ünnepelesen tanúsítani kívántuk, hogy hazafi kötelességünk hű teljesítésében mások által magunkat megelőztetni nem engedjük, a közhála adójának lerovása mellett az öntudat édes gyümölcsseit is többi testvér törvényhatóságunkkal egyenlő mértékben élvezendők. — Deák Ferencz, Nagyságtok Kegyelmeinek képviselője, a józan haladás 's értelmesség képviselőjévé, a törvényhozás évkönyveiben példátlan sikerrel, tudta magát emelni, — 's ámbár Zalának, mint szülőföldjének, mely a köz bizodalomra annyira érdemesnek alkalmat nyújtott, hogy a dicsőség tág mezején tündöklő tehetségeinek naponkint újabb jeleit adva, Zalát dicsőítve, a honnak foganattal szolgáljon — e részbeni igényei legerősebbek 's legtermészetesebbek a dicsőítettnek, mindazáltal tettei 's nemes törekvése az egész hazának gyümölcsözvén, és szíve is magyar levén, az őt birhatási dicsőségben mi is részesülendők — szorosb kapcsolatot létesülése végett szeretve tisztelt főispánunkhoz járultunk: hogy őt táblabíráink közzé sorozni, 's azok koszorúját ekként diszesíteni kegyeskedjék, 's a lelkes főispán, a mint másolatban ide zárt válaszából bővebben megértendik, közhála-sugalta érzelminket teljes mértékben osztva, kívánságunknak egész készséggel megfelelt. — Kérjük tehát Nagyságtok Kegyelmeiket rokon hazafi bizodalommal, hogy a koszorús törvényhozónak, kit most már büszkélkedve táblabíráink fényességének nevezhetünk, ezeket tudtára adni méltóztassanak. Vajjon ki nem lelhetné a legforróbb öröm kiapadhatlan kútforrását abban is, hogy a köz érzelmek Deák Ferencz lehető kitüntetésében annyira buzog? Áldást hozott hatáskörekebleinket is szebb jövőre reményivel melegíté föl, 's a köz elismerés — a Nemzet azon egyedüli jutalma, mellyel ez többet adni nem is képes — ünnepelesítése iránti őszinte szíveinkbe kiirthatlanul óta. — Legyenek azért Nságtok Kegyelmeitek tolmácsink volt képviselőjöknel, mennyire ohajtjuk, hogy a fáradozóknak a jótékony isteni gondviselés 's folytonos bizodalomuk, a hon boldogsága eszközlésében, hason következményekkel még gyakran fáradozni engedjen. Többnyire 's a t.

Anglia.

(O'Connell izgatása fenyegetőbb kezd lenni. Elegy.) London, nov. 6-án „Irlandi hírek szerint O'Connell legújabb Waterford várostevé repealizgatása színhelyéül. Számos ezer ember előtt tartta ott ismét beszédet egyszerű kabátjában, 's tory lapok testi erővel fenyegetést következtetnek szavaiból, mivel szerintök egyszer többi közt ezeket mondá: „Hurrah a repeal! Tegnap beszéd tárgyat raktunk az angolok elibe, 's de ma se legyen ebben hiányuk. Jöjjenek csak 's olvassák össze a néptömeget, melly most e helyen össze gyülekezett. Több derék lovag is áll itt baloldalam mellett. Van lovasságunk és gyalog csapatunk, 's tüzerekben sincs hiányunk célunk elérésire. Ez uton nyertem meg a főlzababiditást, 's vajjon nem küzdhetnék e ki most külön parlamentet Irland számára? Ugy hiszem, az isteni gondviselés azért küldött engem e világra, 's el vagyok határozva hátralevő életemet egészen e cél kiküzdésére szentelni. Azok igen csatlakoznak bennem, kik gondolják, hogy 65 évem miatt nem olly erős már karom többé, mint eddig volt.“ O'Connell tiszteletére Waterfordban nagy lakomát adtak, mellyen kitünőleg számos protestans lelkész volt jelen. Többi közt az ismert Waterford marquisra is üritettek áldomást, mire O'Connell ezt jegyzé meg: „Valóban különös tünemény, hogy én, ki annyi ideig a ns marquis családja ellen buzogtam, most repealakomán övével ugyanazon nevű városban egészségire áldomást üritek. Az idő jobbra változott. A ns marquis most hazai megyéjében osztja meg barátival a vadászat örömeit, 's valóban nemesileg él kastélyában, mint egy kis király, míg Londonban tekintetbe sem fognak őt venni. Legyen csak egyszer tulajdon parlamentünk, 's fogadom, a most távollevő urak egyenkint de egymásután követendik a ns marquis példáját, 's pénzüket hazájokban fogják elkölteni.“ — Hire jár, miszerint a kormány 20 ezer matrózt szándékozik fogadni harczeréje szaporítására, mi, ha valósul, homlokegyenest ellenkezik a minden oldalról hangzó békenyilatkozásokkal. — A franczia trónbeszéd Londonban általánosan kedvező hatású volt, 's a pártok nagyobb része Franciaország eddigi harczkészületeit jobbadán oda hajló magyarázni, miszerint a király külföldi háborura készülés ürügye alatt belviharok ellen akarát magát biztosítani.“

Franciaország.

(Orleans hgnő fiat szült. Elegy.) Strassburgi telegrafi sürgöny szerint Orleans hgnő nov. 9-ikén fiat szült; e szerint tehát az uralkodó család számára meglehetősen biztosítva már a trón. — Az ellenzéi lapok nem szünnék a követkamrárt korholni azon szavazatiért, mikben eddig olly kitünőleg a kormány mellett nyilatkozott; a Courier français többi közt ezeket nyilvánítja e tekintetben: „Ugy látszik, hogy kamrárnak

minden kormány, minden rendszer számára van többsége. 60 szózat átpártolása azon hatalmat biztosítá Guizotnak, mellyel azelőtt Thiers birt. A kamra Thiers ministersége kívánatára háborút szavazott volna, épen úgy, mint most Guizot parancsára béke mellett nyilatkozott, mi eléggé tanusítja, hogy a kétségek ez időszakában mindenkor a kormánytól kell az előzvényeket várni. Azonban szerencsére Franciaország nem gondolkozik egyenlőn a követkamrával, midőn a három kormányhatalom magát lealjasítja. A közvélemény soha nem fogja szentesíteni tetteiket, valamint a harczkészületeket sem hagyhatja helyben, látván, hogy semmi sikerök nem lett. —

Törökország.

(A Nilus pusztítása.) Alexandria, oct. 9. 1798-ik évtől fogva, nem emelkedett a Nilus olly magasra, mint ez esztendőben. Felső Egyiptusban 150 falut vitt el a víz, és Kairótól Aftéig csak az igen magas házak teteje látszik ki a vízből. A vizár olly hirtelen jött, hogy a felláknak alig volt idejük éltöket és kevés barmaikat megszabadítani, mellyekkel a legmagasb helyekre futottak, de hol éhen fogtak volna veszni, ha esolnokon eleséget nem szállítanak hozzájuk. E szerencsétlenek minden vagyona az özön zsákmánya lett. Szerencsére a kiöntés nem sokáig tartott. A basának több raktárit, bár a legfőlemelkedtebb helyeken valónak építve, szinte elöntötte a víz, és a gabonát vagy elvitte, vagy haszonvetlenné tette, miért a gabona ára két annyira szökkent, és a basa a gabnakivittelt azonnal eltöltötte. Bár a basának annyi gabnája van, hogy fölöslegével a szegény fellákkat kitarthatná, a rossz kezelés miatt mégis sok ember éhenhalásra jut. A szántóföldek helyreállítására több idő kívántatik, és mivel a munkásokat katonának viszik, a földet nem mivelhetik úgy, mint ezelőtt, mi miatt a basa jövedelme csökkenni fog, mert a felláknak nem bírják a fej-adót fizetni, miután ingó vagyonjuk nagy része tönkre jutott. Ezen köz inséghez még a dögvész is fog csatlakozni, mert, mint a tapasztalás bizonyítja, ez annál erősebben dul, minél nagyobb volt a vizár. Háboru, éhség, dögvész, az emberiség ezen legretentőbb három ostora is, ki fogja hát a tizedet venni Egyiptus meggyérült népeiségiből. M. Ali kormánya előtt nagy fordulat áll. Az európaiak sietve hagyják el azon országot, hol az élet 's vagyon naponkint nagyobb veszélyben forog. Fájdalom! sok van ollyan, kiknek uti költségök sincs, és szomorulátni, hogy több európai kormány nem követi az angol és toskanai kormány emberi példáját, mit csak annak tulajdonithatni, hogy a hanyag consulok nem fordíták illető kormányuk figyelmét ezen boldogtalanokra. —

Olaszország.

Roma, oct. 30. A himlő itt veszedelmesen pusztit, 's nem rég egy kis faluban egy napon huszan haltak meg benne. Mióta XII Leo azon theologiai elvet állapította meg, miszerint a himlőötés által az isteni gondviselés útjába vág az ember, azóta az egészségi rendőség mit sem gondos azon áldott óvadék terjesztésire. Egyébiránt itt sok ollyan is halt meg himlőben, kibe az óta volt. —

Olasz határ, nov. 1. Azon hír, miszerint Franciaország és Nápoly szövetségre lépett egymással, utóbbi időben olly valószínűséget nyert, hogy egy európai nagy hatalom kényszerítve érzi magát a nápolyi kormányt az iránt felszólítani: mit fogna tenni a király, ha Franciaországgal háboru ütne ki. Mire mint hiteles forrás után tudjuk, a király azt válaszolá: „azt fogja tenni, a mit alattvalói jóléte és koronája dicsősége kíván.“ Ez által a főlebbi állítás nincs megczafolva, sőt inkább bizonyosságára szolgál annak. —

Svédország.

Stockholm, oct. 28. A RR. különkülön több nap óta vitatkoznak az alkotvány felett, és tegnap a nemesi rend ülésiben több óraig tartott tanakodás után elvégeztetett hogy a négy kamrára oszlást ezentul szüntessék meg, és ezután csak két kamrára oszolva tanakodjanak, mellynek egyike minden országgyűléskor, másika pedig hosszabb időre választassék. Jövendőben a közvetlen személyes képviselés egészen megszűnik. E nagy fontosságú tárgy 110 szóval ment át 55 ellen. Ha a nemesi rendnél át tudták vinni, a többinél kérdésen kívül átvizszik. —

Németország.

Berlin, nov. 1. Bár a dolgok keleten békésb fordulatot vőnek, még is itt háborutol tartanak. Azért is Poroszország erejét számbaveendő nagy hadibizottság ült össze, mellyen Radowitz őrnagy is, ki eddig Mainzban a szövetségi bizottságnál szolgált, jelen lesz, és mint beszél, Grolman ausztriai tábornok is. Minden esetre ha a francziák támadólag munkálkodnak, a júliusi szerződést aláírt négy hatalmon kívül, a német szövetség is ellenök lesz. Egyes hadosztályok utnak indittatása már egész ki van dolgozva; azért is a katonai parancsnokok ügyszobáiban rendkívüli munkásság uralkodik. — Brémán át igen sok lovat szállítottak Franciaországba, néha egész nap sem szünt meg a hajtás, azonban a hannoverai első postaállomásnál minden lovat letartóztattak. —

Gabonaár: Pest, nov. 20-án: Tisztabúza: 165 — 200; — Kétszeres: 130 — 150; — Rozs: 115 — 126; — Arpa: 95 — 105; — Zab: 80 — 86. — Kukoricza, 76 — 86 — pesti mérő, m. váltó garas. —

Pénzkelet: Bécs, nov. 18-án: 5pCtes statuskötelezvény: 107; 1834-iki kölesön: 690; 1839-iki: 295; bankrészevény: 1733½; Eszterházy sorsjegy: 46½; Cs. k. arany-agio: 101.

Vasutrészevény: éjszaki: 94¾ b. majlandi 101½; győri: 96

Dunavizállás: Budán nov. 20-án délben: 10' 1" 3" a' zerus felett.

Lotto: Bécs nov. 18-án: 57, 20, 1, 77, 41.

Szerkeszti Helmezy. — Nyomatja angol gyors-sajtón Trattner-Károlyi, uri-uteza 453.